



مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد



۲۰۱۹/۰۵/۰۳

واحد فقیري

د افغانستان د حالاتو آخري صحنې بڼه نه ښکاري

ښاغلی های روتسټان او جان ارکویلا د مې پر اوله په وال سټریټ ژورنال کې لیکي متحده ایالات په افغانستان کې د کامیابی امکان نور نه ویني. د امریکا سیاسي او نظامي مشران اوس پدې لگیا دي چې څرنگه له افغانستانه څه په آب او عزت راووزي. د هغوی همدې هڅو یو غیر معقول حالت ایجاد کړی دی. هغه دا چې امریکا اوس د طالبانو سره مخامخ مذاکرات پیل کړي دي. ۱۸ کاله پخوا واشنگټن همدا طالبان دوښمنان گڼل او له قدرته یې پسي واخیستل. اوس د طالبانو سره د سولې مذاکرات په داسې وخت کې جاري دي چې طالبانو تازه پسرلني عملیات پیل کړي دي .

دا روان حماقت په داسې وخت کې جاري دی چې د کابل حکومت - کوم چې د امریکا مخلوق دی - لدې خبرو څخه محروم ساتل سوی دی. ځکه طالبانو، یعنی زموږ پخواني دوښمنانو، د کابل د حکومت د حذفولو تقاضا کړي ده. داسې ښکاري چې د امریکا مشران په افغانستان کې د شرایطو د لا خرابولو په ارتباط د خپل جرم او مسولیت په اړه بېباکه او هېرجن دي .

څرنگه موږ دې ځای ته راووسېدو؟ د دې سوال لپاره عمومي جواب دا دی چې د افغانستان سیاسي مشران او امنیتي ځواکونه بې کفایتې او فاسد دي. خو واقعیت دا دی چې په افغانستان کې امریکا غلط پلانونه تپلي دي. د افغانستان تاریخ، جغرافیه، او کلتور دا وایي چې افغانستان د یو قوي سیاسي مرکزیت لپاره جوړ نه دی، خو واشنگټن د مرکزي حکومت پر تحمیلولو باندي ټینگار کوي .

په افغانستان کې د امریکایي مشرانو ساده کي اوس یوه بله خطا رامینځته کوي. متحده ایالات آلان لگیا دي چې د طالبانو سره سوله وکړي. خو سوال دا دی که طالبان واقعاً د سولې خبرو ته جدي وای، نو ولې یې عملیات او جنگونه پیل کول؟ جواب ساده دی — طالبان د سولې په ارتباط جدي نه دي. البته، اساسي خبره دا ده چې ولې باید طالبان سولې ته جدي وی؟ دمگری طالبان تر بل هر وخت زیاتي سیمې لاندې کړي دي. د افغان حکومت کنټرول له لاسه ورکړی دی، او په عین وخت کې امریکا د وتلو نیت کړی دی .

جالبه خبره دا ده چې د امریکا دپلوماسي تلویحاً د طالبانو هغه ادعا تائیدوي چې وايي د جمهور رئیس اشرف غني حکومت «د امریکا گوداکی رژیم» دی. دا خبره د هغو امریکایي او افغان عسکرو بې حرمتي ده چې په کلونو کلونو د یوه بهتره افغانستان لپاره جنگېدلي دي .

اوس نو، څه باید وسي؟ اول، متحده ایالات باید سمدستي د طالبانو سره د سولې خبرې ودروي.

لمړي: ځکه د اوسنیو شرایطو لاندې به مذاکرات سوله اعاده نه کړي.

دوهم: موږ باید خپله هغه فرضیه لیري واچوو چې وايي افغانستان باید په ورځنیو چارو کې له کابل اداره سي. په افغانستان کې سیاسي مشروعیت او ثبات ټینګول د امنیتي، سیاسي، او عدلي امورو د غیري مرکزي کولو تقاضا کوي. واقعیت دا دی چې د افغانستان مرکزي حکومت د لیري پرتو او کلیوالي سیمو د کنټرولو څخه عاجزه دی .

دمگری طالبان هم د مذاکراتو د مېز پر امتیازاتو باندي ژبي ټکوي، او هم نظامي تهاجمي عملیات کوي. که چیري متحده ایالات واقعاً غواړي چې افغانستان وژغوري، امریکا باید نور طالبان و نه نازوي. او په عین زمان کې امریکایي مشران باید کابل، د امریکا خارجه وزارت، او د دفاع وزارت پدې قانع کړي چې د افغانستان د امنیتي او سیاسي چارو د سمبالولو لپاره غیري مرکزي اېروچ وکاروي .

د پاڼو شمېره: له ۱ تر ۱

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له الیرلو مخکې په خیر و لولئ